

Sprawozdanie o konferencji otwierającej

Berlin, 23. maja 2011 r.
w Federalnym Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Rozwoju Miast

Pan Dietmar Horn, Federalne Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Rozwoju Miast, otworzył konferencję z udziałem ponad 100 osób z obszaru całego polsko-niemieckiego pogranicza, podkreślając że przyjęcie patronatu nad konkursem przez pana ministra Grabarczyka oraz federalnego ministra Ramsauera stanowi dowód ścisłej współpracy między Polską a Niemcami. W 20. roku obowiązywania polsko-niemieckich traktatów konkurs łączy pracę gremiów na szczeblu obu krajów z działalnością podmiotów lokalnych i regionalnych. Moment jest sprzyjający – krótko po wprowadzeniu pełnej swobody rynku pracy między Niemcami a Polską a także przed EURO 2012 w Polsce i na Ukrainie polsko-niemiecka współpraca otrzyma dodatkowy impuls zarówno w skali ogólnej jak i na poziomie konkretnych mniejszych przedsięwzięć. Konkurs poszukuje dobrych przykładów, które pokażą, jak można ułatwić powszednie życie ludziom mieszkającym w obszarach przy granicach wewnątrz Unii Europejskiej.

Pani Elżbieta Szelińska z Ministerstwa Infrastruktury zgodziła się z tezami przedstawiciela BVBS i wskazała na owocną, intensywną i kolegialną współpracę między polskimi i niemieckimi partnerami.

Dr Jürgen Neumüller z biura konsultingowego Infrastruktur & Umwelt stwierdził w swoim referacie, że w obszarze polsko-niemieckiego pogranicza istnieje wiele wymienionych projektów kooperacyjnych. W swojej przekrojowej analizie wskazał, że zewnętrzna promocja w myśl zasady „trzeba nie tylko robić dobre rzeczy, ale też o nich mówić” mogłaby być jeszcze bardziej optymalna. Na pytanie, dlaczego osiągnięcia nie są dostrzegane, dr Neumüller wskazał na to, że współpraca nieraz jest bardzo rozproszona. Poprzez koncentrację działań można by zwiększyć ich oddziaływanie zewnętrzne. Temu celowi powinno służyć niniejsze modelowe przedsięwzięcie ładu przestrzennego.

Burmistrz Miasta Schwedt, Jürgen Polzehl, przedstawił na przykładzie miasta Schwedt, jak struktury przestrzenne zmieniały się w przeciągu ostatnich dwudziestu lat. Miasto przemysłowe o dogodnym położeniu między Szczecinem a Berlinem ukierunkowało się na nowo. Przygraniczne położenie pojmowane jest jako szansa. Współpraca z metropolią szczecińską jest wręcz koniecznością. Kooperacja dotyczy również samorządów wokół Szczecina. Podjęto inicjatywę „Przyszłość Doliny Dolnej Odry”, w której rezultacie powstał polsko-niemiecki plan działania obejmujący wspólne strategiczne cele. Turystyka, spotkania, gospodarka i ochrona środowiska stanowią centralne tematy współpracy. Nowe oferty turystyki wodnej, teatr Uckermärkische Bühnen Schwedt oraz targi gospodarcze INKONTAKT należą do najbardziej znanych przykładów ożywionej współpracy. Jako przyszły priorytet pan Polzehl wymienił współpracę z wyższymi uczelniami zachodniopomorskiej metropolii. Celem jest m.in. utworzenie w Schwedt zamiejscowego oddziału Uniwersytetu Szczecińskiego.

W ramach dyskusji pan **Andreas Zylka, prezes zarządu Kolei Usedomer Bäderbahn** wskazał na wytrwałość, jaką muszą wykazać się partnerzy podejmujący realizację projektu. W pasażerskich przewozach kolejowych pokonywać trzeba bardzo pracochłonne i kosztowne przeszkody natury biurokratycznej. **Dr Jürgen Murach z Administracji Senatu Berlina ds. Rozwoju Miasta** potwierdził, iż stanowi to zasadnicze wyzwanie w obszarze pogranicza. W związku z tym Administracja Senatu Berlina zainicjowała Okrągły Stół Komunikacji i Transportu, aby w ten sposób móc omawiać problemy i wyszukiwać lepsze rozwiązania.

Jacek Jeremicz, Dyrektor Wydziału Integracji Europejskiej w Urzędzie Miasta Gorzowa, poinformował, że współpraca w zakresie komunikacji już przynosi owoce. Jednym z jej rezultatów jest np. bilet Berlin-Gorzów na przejazd między Gorzowem Wlkp. a Berlinem z możliwością korzystania z komunikacji miejskiej obu miast. Pozostaje jednak jeszcze wiele do zrobienia, aby choćby odtworzyć standard z roku 1851, kiedy przejazd na tej trasie trwał około dwóch godzin. Celem Europejskiego Ugrupowania Interesów Gospodarczych IGOB jest dlatego bezpośrednie połączenie kolejowe.

Pani Kristina Neumann, Pełnomocnik ds. Współpracy Międzynarodowej Miasta Cottbus, przedstawiła długoletnią współpracę miast Zielona Góra i Cottbus. W ramach wspólnych projektów w obu miastach powstały biura informacji turystycznej, przedmiotem kooperacji było też zagospodarowanie dwóch parków, wspólnie stworzono w Zielonej Górze mini zoo. Ważną rolę odgrywa współpraca Uniwersytetu Zielonogórskiego z BTU Cottbus. Uczelnie współpracują bardzo ściśle m.in. w zakresie badań wykorzystania odnawialnych źródeł energii. W przyszłym okresie wsparcia planowany jest np. projekt autobusu z napędem elektrycznym.

Następnie **pan Jens Kurnol z Federalnego Instytutu Badań Budownictwa, Miast i Przestrzeni w Bonn (BBSR)** oraz **pan Christian Gering, Infrastruktur & Umwelt w Poczdamie** zaprezentowali warunki udziału w konkursie. Konkurs jest otwarty dla szerokiego kręgu instytucji publicznych i organizacji non-profit. Przewidziane jest nagrodzenie czterech do sześciu projektów obejmujących tematykę relacji miast z ich otoczeniem, transgranicznej kooperacji miast i gmin oraz transgranicznej dostępności komunikacyjnej. Zgłoszenia do konkursu można nadsyłać do 19 sierpnia 2011 roku do godz. 14.00. Wyboru nagrodzonych projektów dokona polsko-niemieckie jury w połowie września 2011 roku. Nagrodzone projekty otrzymają przez jeden rok naukowe i organizacyjne wsparcie BBSR oraz Infrastruktur & Umwelt a także niewielką dotacją na realizację. Federalne Ministerstwo Transportu przeznaczyło na to łączną kwotę 30.000 Euro.

W odpowiedzi na pytania z sali podkreślono, że wsparcie naukowe i organizacyjne zostanie skrojone na miarę odpowiednio do potrzeb danego wyróżnionego projektu. Jeszcze raz podkreślono, że w konkursie uczestniczyć mogą obok instytucji publicznych również organizacje pozarządowe. Dotacja ma znaczenie symboliczne i nie stanowi ze względu na ograniczone środki dofinansowania samego projektu w ścisłym znaczeniu tego słowa.

Moderatorem spotkania był Jan Pallokat, dziennikarz niezależny.

Poczdam, 27.05.2011

Sven Friedrich,
INFRASTRUKTUR & UMWELT
Professor Böhm und Partner